

Sınıf Öğretmenlerinin Bitişik Eğik Yazı Hakkındaki Görüşleri

Fatih YILMAZ*, Ahmet Turan CİMBİZ**

Öz: Türkiye’de 2005 yılında Türkçe Öğretim Programı ile yazı öğretiminin bitişik eğik yazı ile başlamasına karar verilmiştir. Yazma becerisi, ilkokulda kazandırılmaya çalışılan temel bir beceridir. Yazma becerisinin geliştirilmesinde Türkçe öğretimi yazı programı önemlidir. Buna ek olarak öğretmenlerin yazma konusundaki becerileri, tutumları ve fikirleri de çok önemli kabul edilmektedir. Bu araştırmada, sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme formu yaklaşımlarından standartlaştırılmış açık uçlu görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde, nitel veri analizi yaklaşımlarından içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, Tokat il merkezinde görev yapan ve araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 12 öğretmenden oluşmaktadır. Bu araştırmada katılımcıların %58’i okullarda bitişik eğik yazı kullanımını uygun bulmadığı; % 83’ü bitişik eğik yazı yazma konusunda kendilerini yeterli buldukları; öğrencilerinin bitişik eğik yazıya yönelik beceri ve tutumları konusunda kararsız kaldıkları ve son olarak da katılımcıların % 83’ünün öğrencilere bitişik eğik yazı yazmayı öğretirken bir takım sorunlar yaşadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bitişik eğik yazı, dil, sınıf öğretmeni, yazma.

* Yrd. Doç. Dr., Gaziosmanpaşa Üniversitesi fatih.yilmaz@gop.edu.tr

**Öğretmen. , MEB ahmetturancmbz@gmail.com

Primary School Teachers' Opinions about the Cursive Italic Handwriting

Abstract: Writing education has been changed to cursive italic handwriting with the new Turkish Education Program in 2005 in Turkey. Writing is the basic language skill developed at primary schools. In order to achieve the goal of writing skill, Turkish Education Writing Program is very important. Besides, primary school teachers' skills, attitudes and opinions are very important. The aim of this study is to identify the opinions of primary school teachers about cursive italic handwriting. This is a qualitative study. In this study standardized open-ended interview, as one of the qualitative research data collection methods was used. Content analysis has been applied in the analysis of the data. The study has been applied to 12 voluntary primary school teachers in the center of Tokat. As a result, 58% of the teachers did not approve the cursive italic handwriting at primary schools. Eighty three (83) % of the teachers found themselves sufficient about cursive italic handwriting. Teachers are undecided about the abilities and attitudes of their students about cursive italic handwriting and %83 of the teachers have difficulty while teaching cursive italic handwriting.

Key words: Cursive italic handwriting, language, primary school teacher, writing.

Giriş

Dil, bireyler arasında anlaşmayı sağlayan yerleşmiş bir sistemdir (Bayraktar, 2014: 1). Dil, kişilerin günlük, bireysel, sosyal ve akademik hayatlarını düzenleyen temel bir etkidir. Bunu sağlamak için dil eğitimi, bireylerde dil bilincini meydana getiren önemli bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır (Kadıoğlu, 2012).

İnsanlar arasındaki iletişimi sağlayan dil becerilerinden birisi de yazmadır. Güneş'e (2014:157) göre yazma, belleğimizdeki düşünce, duygu ve birtakım olayların belirli bir kurala uygun olarak çeşitli simgelerle anlatılmasıdır. Sever'e (2004:24) göre ise yazmak, duyduklarımızı, düşündüklerimizi, görüp yaşadıklarımızı ya da tasarladıklarımızı yazı ile anlatma işidir. Ayrıca düşünceyi, duyguyu, olayı yazı ile anlatmaya yazma diyoruz (Demirel, 2004:102).Yapılan tanımlardan yola çıkıldığında, yazmanın bir tür iletişim olduğu görülmektedir. Yazma da konuşma gibi bir paylaşım yoludur. Fakat bu paylaşımın, belirli kurallara göre yapılması gerekmektedir. Akyol'a (2005) göre, insanların iletişim kurarken en çok kullandığı araçlardan birisi olan yazıda en önemli iki unsur vardır. Bunlar, yazının hızlı ve okunabilir olmasıdır. Hızın ve okunabilirliğin çocuklar tarafından kazanılabilmesi için yazıların basit ve kolay üretilebilir olması gerekmektedir.

Yazma, çocukluk çağlarında temeli atılan ve yaşam boyunca devam eden bir beceridir. Bu nedenle okula yeni başlayan öğrencilere güzel ve etkili yazı öğretimi, eğitimcilerin üzerinde ısrarla durduğu bir mevzudur. Günümüze kadar yazı öğretimi ve yazma yöntemleri üzerinde çeşitli çalışmalar yapılmış, bunların içinden en uygun yöntem tespit edilmeye çalışılmıştır. Türkçe Öğretim Programı'nda (2009) ele alınan bitişik eğik yazı öğretimi de ilgili araştırmalara dayanarak ortaya çıkmıştır (Ateş ve Yıldırım, 2010).

Öğrencilerin yetiştirilmesinde, ilk okuma ve yazma öğretiminin amacı; ilköğretim birinci sınıftan itibaren etkili bir okuma ve yazma öğretimini gerçekleştirmek; düşünen, okuduğunu anlayan, sorgulayan, öğrenmeyi öğrenen ve sorun çözebilen bireylerin yetiştirilmesidir. Çağın gereklerine ve öğrencinin gelişim düzeyine uygun becerilerin geliştirilmesi noktasında Çoklu Zekâ, Yapılandırmacı Yaklaşım, Beyin Temelli Öğrenme, Öğrenci Merkezli Öğrenme ve

Bireysel Farklılıklara Duyarlı Öğrenme gibi yaklaşım ve modeller göz önünde bulundurulmaktadır. Bitişik eğik yazı sentez yöntemine uygun olduğu için Ses Temelli Cümle Yöntemi İlk okuma ve yazma sürecini kolaylaştırmaktadır (Calp, 2009: 79-85).

Araştırmalara göre bitişik eğik yazı, dik temel yazıya göre sürekli ve hızlı yazılmaktadır. Dik temel yazıda yazı yazarken öğrencinin hızı sürekli kesilmekte ve ister istemez öğrenci yavaşlamaktadır. Bu durum, aynı zamanda düşünceyi de yavaşlatmaktadır. Oysa bitişik eğik yazıdaki süreklilik ve hız, düşüncenin sürekli olmasıyla birleşmekte ve birbirini geliştirmektedir (Güneş, 2006). Bu nedenle Milli Eğitim Bakanlığı (2009), yazma öğretiminde ilköğretim birinci sınıftan başlamak üzere bitişik eğik yazının kullanılmaya başlanmasını ve bütün yazı çalışmalarının bitişik eğik yazı harfleriyle yapılması gerektiğini öngörmüştür.

İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu'nda (2009) bitişik eğik yazının kullanımı ve faydaları belirtilmiştir. Bunlardan bazılarını şöyle sıralamak mümkündür:

“1. Araştırmalara göre bitişik eğik yazı öğrencinin zihinsel gelişimine ve dikkatini geliştirmesine katkı sağlamaktadır. Bitişik eğik yazı, öğrencinin yazı yazarken harflere, harf bağlantılarına ve ayrıntılara dikkat etmesini zorunlu kılmaktadır.

Bu durum öğrencinin dikkatini geliştirmektedir.

2. Bitişik eğik yazıdaki süreklilik ile düşüncedeki süreklilik örtüşmekte ve birbirini desteklemektedir. Böylece yazmada kazanılan akıcılık okuma becerisine de yansımaktadır.

3. Bitişik eğik yazı, sentez yöntemine uygun olduğundan Ses Temelli Cümle Yöntemi ile ilk okuma-yazma öğrenme sürecini kolaylaştırmaktadır.

4. Araştırmalar okul çağı çocuklarının kalemi ellerine ilk aldıklarında eğik ve dairesel çizgiler çizdikleri göstermektedir. Öğrenciler anatomik yapıları gereği kalemi eğik olarak tutmaktadır. Bu durum öğrencilerin bitişik eğik yazıya geçişini kolaylaştırmaktadır.

5. Bitişik eğik yazı dik temel yazıya göre daha hızlı yazılmakta ve yazma çalışmalarını kolaylaştırmaktadır.

6. Bitişik eğik yazı ile okuma yazma öğrenen öğrencilerin diğer harf karakterleriyle yazılmış metinleri okumakta güçlük çekmedikleri deneysel çalışmalarla kanıtlanmıştır.”

İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın (2009), amaç ve kazanımları içerisinde “Düzgün, okunaklı ve işlek bitişik eğik yazıyla yazar.” ifadesi yer almaktadır. Buradan anlaşılacağı üzere 1. sınıfta öğrenilen bitişik eğik yazı çalışmasına devam edilmesi gerekmektedir. Bütünlüğü yakalama adına gerekli bir ifadedir.

Türkiye’de 2005 yılında Türkçe Öğretim Programı ile yazı öğretiminin bitişik eğik yazı ile başlamasına ve sürdürülmesine karar verilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı, 09.02.2011 tarihi ve 1714 sayılı genelge ile tüm eğitim kurumlarında 1. sınıftan başlayarak tüm derslerde ve tüm sınıflarda bitişik eğik yazının kullanılmasını ve takip edilmesini istemiştir (MEB, 2011).

Yazma becerisi, ilkokulda kazandırılmaya çalışılan temel bir beceridir. Yazma becerisinin istenilen amaca ulaşabilmesi için ilköğretim yazı programı önemlidir. Buna ek olarak öğretmenlerin yazma konusundaki becerileri, tutumları ve deneyimleri de çok önemli kabul edilmektedir. Nitekim ilk okuma ve yazmaya bitişik eğik yazı ile başlayan bir öğrenci, sınıf

öğretmenlerinin denetiminde bu yazıyı kullanmaya dördüncü sınıfın bitimine kadar devam etmektedir (Aktaş ve Baki, 2014). Sınıf öğretmenlerinin yazı tekniklerini bilmeleri, öğrencilerin yazma becerisinin istenilen düzeyde olması için ön koşuldur. Sınıf öğretmenlerinin, Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları'na (1998) göre “Güzel Yazı Teknikleri ve Öğretimi” dersini ikinci yılın dördüncü yarıyılında aldığı görülmektedir.

Bitişik eğik yazı ile ilgili pek çok araştırma yapılmıştır. Tok, Tok ve Mazı (2008) yaptığı araştırmada bitişik eğik yazının daha zevkli ve akıcı yazıldığı sonucuna ulaşmıştır. Durukan ve Alver (2008); Aktürk ve Mentiş Taş (2011); Şahin (2012) ile Akman ve Aşkın (2012), sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı öğretiminde önemli sorunlar tespit ettiklerini ve bundan dolayı sıkıntı yaşadıklarını belirtmişlerdir. Coşkun ve Coşkun (2009), velilerin dik temel yazıyı tercih etmelerine rağmen öğretmenlerin bitişik eğik yazının devam ettirilmesini istedikleri sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuca tam zıt olarak, Duran'ın (2011) bitişik eğik yazı harflerinin yazım şekillerine ilişkin yaptığı araştırmada, sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı öğretimini anlamlı bulmadıkları ve dik temel harfle yazı eğitimine geri dönülmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuca benzer olarak Aktaş ve Baki (2014), Türkçe öğretmeni adaylarının da bitişik eğik yazı konusunda olumsuz tutuma sahip olduklarını tespit edilmiştir. Ayrıca Susar Kırmızı ve Kasap'ın (2013), araştırmasında öğrencilerin dik temel harflerle daha güzel ve okunaklı yazdıkları; öğretmenlerin ise dik temel harfleri kolay buldukları ve bu yüzden dik temel harflerle öğretimi tercih ettikleri görülmüştür. Erdoğan(2012), yaptığı araştırmada öğrencilerin bitişik eğik yazılarının okunaklılık açısından gelişim göstermediği fakat yazma hızı açısından gelişim gösterdiği sonucuna ulaşmıştır. Arslan (2012); Şahin (2012) ile Memiş ve Harmankaya'nın (2012) araştırmalarında, öğrencilerin bazı harfleri yazmakta zorlandıkları görülmüştür. Buna

paralel olarak Kadioğlu'nun (2012) araştırmasında, öğrenciler bitişik eğik yazıda bazı sorunlarla karşılaşmıştır. Coşkun ve Coşkun'un (2014) araştırmasına göre, sınıf öğretmenleri ile Türkçe öğretmenlerinin bitik eğik yazı başarılarının orta düzeyde olduğu görülmüştür. Arıcı'nın (2012) araştırmasına göre, öğrencilerin ve öğretmenlerin bitişik eğik yazının önemini ve niçin gerekli olduğunu tam olarak bilmedikleri görülmüştür. Erdem, Yılmaz ve Bozkurt (2014), sınıf öğretmeni adaylarının bitişik eğik yazıyla yazılmış metinleri okumaya yönelik tutumlarının, bitişik eğik yazıyla yazmaya yönelik tutum puanlarından be bitişik eğik yazının işlevine ilişkin inanç puanlarından daha yüksek olduğunu belirtmiştir. Çakır (2012), konuyla ilgili yüksek lisans tez çalışmasında, branş öğretmenlerinin bitişik eğik yazı başarısı zayıf olduğu ve bitişik eğik yazıyı bilmedikleri için derslerinde kullanmadıkları; öğrencilerin ise bitişik eğik yazı başarısı orta düzeyde olduğu ve okunaklı yazamadıkları için dik temel yazıyı tercih ettikleri sonucuna ulaşmıştır. Başka bir yüksek lisans çalışmasında ise Bayraktar (2006), birinci sınıf öğrencilerinin bitişik eğik yazıda, harfleri eğik yazmama, harfleri açık ve okunaklı yazamama, el yazılarının estetik beğeni oluşturmama gibi hatalar yaptıklarını tespit etmiştir.

Bitişik eğik yazı öğretiminin uygulayıcısı olan sınıf öğretmenlerinin bu konuyla ilgili tutumları ve bu konudaki gözlemleri büyük bir önem arz etmektedir. Çünkü bitişik eğik yazı öğretiminin uygulamadaki aksaklıkları ve geleceği için yapılması gerekli bir araştırmadır.

Araştırmacının Amacı

Bu araştırmanın amacı, 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Tokat ilinin Merkez ilçesinde görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı çalışması hakkındaki görüşlerini incelemektir.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır:

1. Katılımcılar, bitişik eğik yazı kullanımını uygun bulmakta mıdır?
2. Katılımcılar, bitişik eğik yazı yazma konusunda kendilerini yeterli bulmakta mıdır?
3. Katılımcılar, öğrencilerinin bitişik eğik yazıya yönelik beceri ve tutumlarını nasıl değerlendirmektedir?
4. Katılımcıların öğrencilere bitişik eğik yazı öğretirken yaşadığı sorunlar var mıdır, varsa nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı hakkındaki görüşlerini belirlemek üzere yapılan bu araştırma tarama modelindedir. Tarama modelleri geçmişte ya da günümüzde var olan durumu, olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme ve etkileme çabası gösterilemez (Karasar, 2013).

Araştırmanın Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Tokat ilinin Merkez ilçesinde görev yapmakta olan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Sınıf öğretmenleri maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemine uygun olarak seçilmiştir. Buradaki amaç, görel olarak küçük bir örneklem oluşturmaktır. Aynı zamanda genelleme yapmak için çeşitlilik gösteren durumlar arasında herhangi bir ortak ya da paylaşılan olgunun var olup olmadığını bulmaya çalışmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Çalışma grubuna girecek öğretmenler araştırmacılar tarafından oluşturulan çeşitli koşullara göre belirlenmiştir. Katılımcıların belirlenmesindeki birinci koşul, katılımcıların gönüllü ve istekli olmalarıdır. İkinci koşul, cinsiyete göre eşit şekilde dağılım yapmaktır. Üçüncü koşul ise mesleki kıdemlerine göre eşit sayıda dağılım yapmaktır. Katılımcılara ilişkin ayrıntılı bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcılara İlişkin Bilgiler

Kod	Cinsiyet	Hizmet Süresi (Yıl)	Öğrenim Durumu
SÖ-1(E)	Erkek	1-10	Yüksek Lisans
SÖ-2(E)	Erkek	1-10	Yüksek Lisans
SÖ-1(K)	Kadın	1-10	Lisans
SÖ-2(K)	Kadın	1-10	Lisans
SÖ-3(E)	Erkek	11-20	Lisans
SÖ-4(E)	Erkek	11-20	Lisans
SÖ-3(K)	Kadın	11-20	Lisans
SÖ-4(K)	Kadın	11-20	Lisans
SÖ-5(E)	Erkek	21 ve üstü	Ön Lisans
SÖ-6(E)	Erkek	21 ve üstü	Lisans
SÖ-5(K)	Kadın	21 ve üstü	Ön Lisans
SÖ-6(K)	Kadın	21 ve üstü	Lisans

*Katılımcı Sayısı: 12

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmancının çalışma grubu, 6'sı kadın ve 6'sı erkek olmak üzere toplam 12 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Katılımcılardan 4'ü 1-10 yıl, 4'ü 11-20 yıl ve 4'ü ise 21 ve üstü yıl hizmet sürelerine sahip olduğu görülmektedir. Son olarak da katılımcıların 2'sinin yüksek lisans, 8'inin lisans ve 2'sinin ön lisans mezunu olduğu görülmektedir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Veriler, çalışma grubunda yer alan öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonucunda elde edilmiştir. Tüm görüşmeler ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmıştır. Katılımcılarla toplamda 172 dakikalık görüşme yapılmış ve ses kayıtlarının tamamı deşifre edilerek MS Word programıyla bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Görüşme dökümleri ile orijinal ses kayıtları araştırmacılar dışındaki bir kişiye incelettirilerek birbirleriyle tutarlı olduğu anlaşılmıştır. Araştırmada gizlilik ilkesine uygun olarak her katılımcıya bir kod numarası verilmiştir. Yapılan kodlamalar, SÖ-1(E), SÖ-2(E), SÖ-3(E), SÖ-4(E), SÖ-5(E), SÖ-6(E), SÖ-1(K), SÖ-2(K), SÖ-3(K), SÖ-4(K), SÖ-5(K) ve SÖ-6(K) şeklindedir.

Verilerin kodlanması, verilerden çıkarılan kavramlara göre yapılmıştır. Kodlama sürecinde genellikle, katılımcıların kullandıkları kelimeler kullanılmıştır. Bazı durumlarda katılımcıların duygu ve görüşlerini ifade eden kodlarda kullanılmıştır. Örneğin sınıf öğretmenleri, bitişik eğik yazıya ortaokulda devam edilmemesine tepki gösterdikleri görülmüştür. Bundan dolayı önemli olan kavramın "ortaokul" olduğu göze çarpmaktadır. İlk olarak katılımcıların bu kavramı kullanıp kullanmadıklarına bakılmıştır. Daha sonra kullanım amaçları belirlenmiştir.

Bu araştırmada nitel veri analizi yaklaşımlarından içerik analizi yaklaşımı kullanılmıştır. İçerik analizinde amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavram ve ilişkilere ulaşmaktır. İçerik

analizinde toplanan veriler, derin bir işleme tabi tutulur. Toplanan veriler, önce kavramlaştırılır. Daha sonra elde edilen veriler, ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenir. Mantıklı bir şekilde biçimlendirilen kavramlar bizi temaya götürür. Oluşturulan temalar sayesinde bir araya getirilen kavramlar, okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenlenerek yorumlanabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Bulgular

Katılımcılarla yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bulgular, araştırmanın amacı ve alt amaçları çerçevesinde dört başlık altında verilmiştir.

Okullarda Bitişik Eğik Yazı Kullanımının Uygunluğu

Tablo 2.'de görüşme yapılan sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı kullanımını uygun bulup bulmadıklarına dair bulgular verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların okullarda bitişik eğik yazı kullanımının uygunluğuna ilişkin görüşlerine ait frekans ve yüzde dağılımı

Görüşler	f	%	Katılımcılar
Uygundur	3	25	SÖ-4(K), SÖ-5(E), SÖ-6(E)
Uygun değildir	7	58	SÖ-2(E), SÖ-1(K), SÖ-3(E), SÖ-4(E), SÖ-3(K), SÖ-5(K), SÖ-6(K)
Kararsızım	2	17	SÖ-1(E), SÖ-2(K)
Toplam	12	100	

Araştırmada katılımcıların % 58'inin okullarda bitişik eğik yazı kullanımını uygun bulmadıkları görülmektedir.

Katılımcıların okullardaki bitişik eğik yazı kullanımının uygunluğuna ait görüşlerinin sebepleri aşağıdaki tabloda çıkarılmıştır. Sebeplerin belirlenmesi, katılımcıların görüşlerine ait kavramlardan elde edilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların okullarda bitişik eğik yazı kullanımının uygunluğunun nedenlerine ilişkin görüşlerine ait frekans ve yüzde dağılımı

Nedenler	f	%
Kavranmasının ve uygulanmasının zor olması	5	41.6
Bitişik eğik yazıya ortaokulda devam edilmemesi	5	41.6
Kuralına uygun yazılamaması	3	25
Estetik bir görünüm olmaması	2	16.6
Harf, hece, kelime kavramlarında zorluk olması	1	8.3
Okuduğunu anlamada yetersiz olması	1	8.3
Öğrenme güçlüğü olan öğrenciler çok zorlanması	1	8.3
Öğrencilerin fiziksel gücüne uygun olmaması	1	8.3
Bitişik eğik yazının yazı yazarken kullanılması okuma metinlerinde kullanılmaması	1	8.3
Hızlı yazı yazılabilmesi	2	16.6
El yapısına uygun olması	1	8.3
Estetik bir görünüm olması	1	8.3

Okullarda bitişik eğik yazı kullanımını uygun bulan katılımcılardan SÖ-4(K) ve SÖ-5(E), öğrencilerin bitişik eğik yazıyı kavramasının zor olduğunu fakat zamanla yazıların güzelleştiğini dile getirmişlerdir. SÖ-6(E) kodlu katılımcı ise düşüncesini şöyle ifade etmiştir: “*Bitişik eğik yazı*

kullanımını uygun buluyorum. Çünkü çocukların el yapılarına uygun. Aynı zamanda daha çabuk ve güzel bir yazıya sahip olmalarını sağlıyor.”

SÖ-2(E) ve SÖ-1(K) kodlu katılımcılar, öğrencilerin bitişik eğik yazı yazarken çok fazla zorlandıklarını ve ortaokula geçtiklerinde bitişik eğik yazıyı bıraktıklarını dolayısıyla da bitişik eğik yazının pek bir anlam ifade etmediğini dile getirirken; SÖ-3(E) ve SÖ-3(K) kodlu katılımcılar da bu görüşe katılmakla birlikte bitişik eğik yazıyı tam kuralına uygun şekilde yazamadıkları için estetik bir görünüm olmadığını eklemiştir. SÖ-4(E) ise düşüncelerini şu şekilde dile getirmiştir: *“Uygun olmadığını düşünüyorum. Özellikle okuma-yazma öğretiminde öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerde sıkıntı yaşanmaktadır. Hece, harf, kelime kavramlarını kavramakta sıkıntı olmaktadır. Matematik ve İngilizce derslerine hiç uygun değildir. Yazarken t, i, ö, f, ü, ş, ç, ğ, j harflerinde ellerini sürekli kaldırıyorlar.”* SÖ-5(K) ise görüşünü şöyle ifade etmiştir: *“Hayır bulmuyorum. Çünkü öğrencinin fiziksel gücü özellikle uzun sözcükleri yazarken yeterli olmuyor. Küçük olmaları nedeniyle yazım kurallarını tam uygulamadıklarından daha da çok vakit kaybına sebep oluyor.”* SÖ-6(K) da, *“Birinci kademe öğrencilerinde öğretmenlerin çabaları neticesinde ve zorluklarla öğretilmekte. Ancak ikinci kademeye geçen öğrencilerin bu yazıyı kullanmadıkları gözlenmektedir. Kendi yazı karakterimde de olduğu gibi öğrencilerin yazı karakterlerinde de gelgitlerden dolayı bozulmalar olmaktadır. Eğer bu yazının kullanımı üst sınıflarda da zorunlu hale gelmeyecekse sınıf öğretmenlerinin çabası boşa.”* şeklinde düşüncelerini dile getirmiştir.

Bu konuda kararsız olduğunu dile getiren SÖ-1(E) kodlu katılımcı düşüncelerini şöyle ifade etmiştir: *“Bu konu hakkında net bir görüş bildirmenin zor olduğunu düşünüyorum. Konuya hız ve estetik açılarından yaklaştığımda olumlu, okuduğunu anlama açısından baktığımda*

olumsuz buluyorum. Bununla beraber sistemin, bitişik eğik yazıyla yazdırırken temel dik yazıyla okutturmasının da öğrencilerde kavram karmaşasına yol açtığı kanaatindeyim.” SÖ-2(K) ise, SÖ-1(E)’nin bu görüşüne benzer bir görüş paylaştığını, bunun yanı sıra bitişik eğik ve düz yazı uygulamasının kendisine uyduğunu ve fark etmediğini belirtmiştir.

Katılımcıların Bitişik Eğik Yazı Konusunda Yeterliliği

Tablo 4’te görüşme yapılan sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı konusundaki yeterliliğe sahip olup olmadıklarına dair bulgular verilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların bitişik eğik yazı yazma konusunda yeterliliklerine ait frekans ve yüzde değerleri

Görüşler	f	%	Katılımcılar
Yeterli buluyorum	10	83	SÖ-1(E), SÖ-1(K), SÖ-2(E), SÖ-2(K), SÖ-3(K), SÖ-4(E), SÖ-4(K), SÖ-5(K), SÖ-6(E), SÖ-6(K).
Yetersiz buluyorum	2	17	SÖ-3(E), SÖ-5(E).
Toplam	12	100	

Araştırmada katılımcıların % 83’ünün bitişik eğik yazı yazma konusunda kendilerini yeterli buldukları görülmektedir.

Katılımcıların kendilerini yeterli bulmalarının sebeplerini aşağıdaki tabloda görmek mümkündür. Nedenlerin belirlenmesi, katılımcıların görüşlerine ait kavramlardan elde edilmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların kendilerini bitişik eğik yazı yazma konusunda yeterli ve yetersiz görmelerine ilişkin açıklamalarına ait frekans ve yüzde değerleri

Nedenler	f	%
Bitişik eğik yazı ile ilgili derslerin alınması	5	41.6
Bitişik eğik yazıya özel ilginin olması	4	33.3
Ders anında farkında olmadan dik temel yazıya dönülmesi	2	16.6
Bitişik eğik yazı kursa gidilmesi	1	8.3

Yetersiz olduğunu düşünen SÖ-3(E) görüşlerini şöyle açıklamıştır: “Hayır yeterli bulmuyorum. Düz yazı ile okuma yazmayı öğrendiğim için elim düz yazıya alışkın. İster istemez bitişik yazı yazarken düz yazıya dönüyorum. Haliyle ikisinin karışım bir şey ortaya çıkıyor. Belki çocukların bu yazıyı tam kavrayamamasının nedeni benim yeterli olmamam da olabilir.” Hemen hemen aynı düşüncelere sahip olan SÖ-5(E)’nin düşünceleri ise şöyledir: “Hayır yeterli bulmuyorum. Yıllarca düz yazı yazıp sonradan eğik el yazısına geçince bu eksikliğimiz ortaya çıktı.”

Bitişik eğik yazı konusunda kendisini yeterli bulan katılımcılardan SÖ-2(E), SÖ-3(K), SÖ-4(K) ve SÖ-6(K) ilkokulda öğretmeninden öğrendiğini ve aynı zamanda üniversite de bununla ilgili derslerinin olduğunu ifade etmişlerdir. SÖ-2(K), SÖ-4(E) ve SÖ-5(K) kodlu katılımcılar ise bu durumun bitişik eğik yazı konusuna olan özel ilgilerinden kaynaklandığını dile getirmişlerdir. SÖ-1(E) ise düşüncelerini şu şekilde açıklamıştır: “Yeterli buluyorum. Bu yeterliliğin gözle görünür bariz bir sebebi yok. Her ne kadar üniversitede bunun dersini almış olsak da bu dersin sadece bir dönemde verilen iki saatlik bir ders olduğunu unutmamak gerekir. Bunun da bu beceriyi kazanmak için yeterli olduğunu düşünmüyorum. Buna rağmen kendimi

yeterli hissetmemin temel nedenini ilkokul öğretmenlerimin bu yazıyı doğru ve sevdirek öğretmelerine bağlıyorum.” Son olarak da SÖ-1(K) kodlu katılımcı düşüncelerini şöyle ifade etmiştir: “Bitişik eğik yazı konusunda fena değilim. Kursunu almıştım. Kendi çocuklarıma da eğik yazı çalışmaları yaptırdığım için daha da iyi pekiştirdim.”

Öğrencilerin Bitişik Eğik Yazıya Yönelik Tutum ve Becerileri

Tablo 6’da görüşme yapılan sınıf öğretmenlerinin okutmuş oldukları öğrencilerin bitişik eğik yazıya yönelik tutum ve becerilerinin nasıl olduğuna dair bulgular verilmiştir.

Tablo 6. Katılımcıların öğrencilerin bitişik eğik yazıya yönelik beceri ve tutumlarına ilişkin görüşlerine ait frekans ve yüzde değerleri

Görüşler	f	%	Katılımcılar
Olumlu buluyorum	6	50	SÖ-1(E), SÖ-1(K), SÖ-2(K), SÖ-4(K), SÖ-5(E), SÖ-6(E).
Olumsuz buluyorum	6	50	SÖ-2(E), SÖ-3(E), SÖ-4(E), SÖ-3(K), SÖ-5(K), SÖ-6(K).
Toplam	12	100	

Araştırmada, öğrencilerin bitişik eğik yazıya yönelik beceri ve tutumlarını nasıl olduğuna dair katılımcıların % 50’sinin olumlu, % 50’sinin de olumsuz görüş bildirdiği görülmektedir. Buradan, katılımcıların bu konuda kararsız kaldıklarını söylemek mümkündür.

Katılımcılar, öğrencilerin bitişik eğik yazıya yönelik beceri ve tutumlarının nasıl olduğuna dair görüşlerinin nedenlerini belirtmişlerdir. Nedenlerin belirlenmesi, katılımcıların görüşlerine ait kavramlardan elde edilmiştir.

Tablo 7. Katılımcıların öğrencilerin bitişik eğik yazıya yönelik beceri ve tutumlarına ilişkin görüşlerinin nedenlerine ait frekans ve yüzde değerleri

Nedenler	f	%
Öğrencilerin bitişik eğik yazıya alışmaması	3	25
Okul öncesi eğitim gören öğrencilerin bu konuda daha başarılı olması	2	16.6
Dik temel yazısı güzel olan öğrencilerin bitişik eğik yazısının da güzel olması	1	8.3
Bitişik eğik yazının ilkökul çağındaki çocukların için uygun olmaması	1	8.3
Öğrenciler isteksiz davranması	1	8.3
Öğrenciler bitişik eğik yazıyı sevmemesi	1	8.3
Yazıların okunaklı olmaması	1	8.3
Öğrenciler zorlanması	1	8.3
Veli tutumlarının olumsuz olması	1	8.3

Olumlu görüş bildiren SÖ-1(E), “*Öğrencilerin bitişik eğik yazıya yönelik olumlu tutum ve becerilerinin, okulöncesinde aldıkları eğitim ve küçük kas becerilerinin gelişimi ile birebir ilişkili olduğunu düşünüyorum. Özellikle okulöncesi eğitime devam etmiş öğrencilerin bitişik eğik yazıyı öğrendikleri dönemlerde diğer arkadaşlarına nazaran daha fazla başarılı olduklarını gözlemlemekteyim. Okul öncesi eğitime katılmamış öğrencilerin ise bitişik eğik yazıyı öğrenmede oldukça zorlandıkları, öğrendiklerinde ise yazılarının kurallara tam olarak uymadığı görülmektedir.*” demiştir. SÖ-1(K) ise “*Parmak kas gelişimi iyi olanlar eğik yazı çalışmalarında daha başarılı iken okulöncesi eğitimi almayan çocuklar daha çok zorlanıyor ve sıkılıyor.*” şeklinde konuşmuştur. Sınıf öğretmenin gayret göstermesi ile başarının sağlanacağını belirten SÖ-2(K), görüşünü şöyle ifade etmiştir: “*Şöyle bir tespit yapabilirim. Temel dik harflerle yazısı güzel olanın, bitişik eğik yazısı da güzel oluyor. Ya da tam tersi. Ben sıkıntı görmüyorum. 1.sınıfta yazılarının güzelliğine ve kuralına öğretmen tarafından önem verilirse, yazıları gayet güzel oluyor. Elbette 3-5 tane bozuk çıkıyor.*” SÖ-4(K), SÖ-5(E) ve SÖ-6(E) ise öğrencilerin

birçoğunun bitişik eğik yazıya alıştığını ve bunun için öğrencilerin 1. sınıftan itibaren çaba sarf ettiğini belirtmişlerdir.

Olumsuz görüş bildiren SÖ-3(E) düşüncelerini şu şekilde dile getirmiştir: *“Bitişik eğik yazıyı güzel, kuralına uygun yazabilen öğrencilerin yazılar çok güzel ancak beceremeyenlerin ve harflerin yapılış yönlerini, başlama ve bitiş yönlerini tam kavrayamayan çocukların yazılar gayet kötü oluyor. İlkokul yaş gurubundaki çocukların çoğunluğunun bu yazı çeşidine (bitişik eğik yazı) çok uygun ve yatkın olduklarını düşünmüyorum. Benim sınıftaki öğrencilerin yazıları 2 öğrenci dışında çok da güzel değil. Bitişik eğik yazıda bozuk yazıyı düzeltmek çok da kolay olmuyor.”*SÖ-2(E)’nin konuşmasında, *“Olumsuz değerlendiriyorum. Çünkü öğrenci bitişik eğik yazı da istenilen düzeyde hiçbir zaman ulaşamıyor. Bazı harfleri yazarken sürekli hatalar yapılıyor. Öğrenci tutumu olarak da pek istekli durmuyorlar. Çünkü diğer yazıdan yazalım gibi söylemler çok oluyor.”* şeklinde; SÖ-4(E), *“Öğrencilerim bitişik eğik yazı yazmayı sevmiyorlar. Becerileri de yok. Her fırsatta düz yazı yazmak istiyorlar.”* şeklinde; SÖ-5(K), *“Yeterli bulmuyorum. İlk başta okunması mümkün olsa da zaman içerisinde hızlı yazmaya çalışmaları nedeniyle okunamayacak derecede bir çivi yazısı ortaya çıkıyor. Ancak güzel yazı defterine yapılan yazım etkinliklerinde zaman kısıtlaması olmadığından daha iyi sonuçlar alıyorum.”* şeklinde ve SÖ-6(K), *“Öğrenciler bitişik eğik yazı yazarken zorlanıyorlar. Velilerin olumsuz tutumları öğrencileri etkiliyor.”* şeklinde düşüncelerini dile getirmişlerdir.

Bitişik Eğik Yazı Öğretirken Karşılaşılan Sorunlar

Tablo 8’de görüşme yapılan sınıf öğretmenlerinin okutmuş oldukları öğrencilerin bitişik eğik yazıya yönelik tutum ve becerilerinin nasıl olduğuna dair bulgular verilmiştir.

Tablo 8. Katılımcıların öğrenciler bitişik eğik yazı yazmayı öğretmede yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşlerine ait frekans ve yüzde değerleri

Görüşler	f	%	Katılımcılar
Var	10	83	SÖ-1(E), SÖ-1(K), SÖ-2(E), SÖ-3(E), SÖ-3(K), SÖ-4(E), SÖ-4(K), SÖ-5(E), SÖ-5(K), SÖ-6(K).
Yok	2	17	SÖ-2(K), SÖ-6(E),
Toplam	12	100	

Araştırmada, katılımcıların % 83’ünün öğrencilere bitişik eğik yazı öğretirken sorun yaşadıkları görülmektedir. Katılımcılar bu görüşlerini aşağıdaki şekilde açıklamışlardır.

Katılımcıların öğrencilere bitişik eğik yazı öğretirken yaşadığı sorunlar, aşağıda yer alan tabloda belirtilmiştir. Yaşanılan sorunlar, katılımcıların görüşlerine ait kavramlardan elde edilmiştir.

Tablo 9. Katılımcıların öğrenciler bitişik eğik yazı yazmayı öğretmede yaşadıkları sorunların neler olduğuna ait frekans ve yüzde değerleri

Sorunlar	f	%
Yazılar yeterince eğik olmaması	4	33.3
Yazılardaki nokta ve çizgilerin unutulması	4	33.3
Bitişik eğik yazımı yorucu olması	3	25
Öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilerin bitişik eğik yazıyı öğrenmede çok zorlanması	1	8.3

Bitişik eğik yazıyı bilmeyen ebeveynlerin öğrencileri yanlış yönlendirmesi	1	8.3
Öğretmenlerin bitişik eğik yazıyı iyi bir şekilde bilmemesi	1	8.3

SÖ-1-(K), SÖ-3(E) ve SÖ-6(K) kodlu katılımcılar, öğrencilerin bitişik eğik yazı yazarken yorulduklarını ve bu yüzden de yazılarının çirkinleştiğini dile getirmişlerdir. SÖ-2(E), SÖ-3(K), SÖ-4(K) ve SÖ-5(K) da öğrencilerinin yazılarının yeterince eğik olmadığını, genellikle harflerdeki nokta ve çizgilerin unutulduğunu ifade etmişlerdir. Çözümün düz yazıya geçmek olduğunu düşünen SÖ-4(E) düşüncesini şöyle açıklamaktadır: *“Öğrenme güçlüğü çeken öğrenciler bitişik eğik yazıyla okuma-yazma öğrenememektedir. Çözüm yeniden düz yazıya dönmektir. Sorun bu kadar ciddi...”* SÖ-1(E), düşüncelerini *“Yaşanılan sorunların en önemli kaynağı olarak ebeveynleri görmekteyim. Çünkü ebeveynler bitişik eğik yazıyı bilmediklerinden ya da çok az bildiklerinden çocuklarına ya yardım edemiyorlar ya da yanlış yönlendiriyorlar. Bu durum da öğrencilerde yanlış öğrenmelere yol açıyor. Bu sorunu aşmak için özellikle eğitim seviyesi düşük ebeveynlerin bulunduğu bölgelerde onlara yönelik bitişik eğik yazı eğitimlerinin verilmesi uygun olabilir. Öğretmenin öğrencilere göstermiş olduğu sabır miktarının da bitişik eğik yazı öğretiminde karşılaşılan diğer bir sorun olduğunu düşünüyorum. Öğrencilerin hazır bulunuşlukları gereği öğretim çalışmaları öngörülenden çok farklı şekilde yürüyebilir. Öğretmenin bu durumda belki hiç olmadığı kadar sabırlı olması gerekmektedir. Eğitimde bahsi geçen ‘Öğrenemeyen öğrenci yoktur, öğretemeyen öğretmen vardır’ ilkesinin tam da bu noktada ele alınması gerekir. Öğretemeyen öğretmenin başa çıkması gereken tek sorun sahip olduğu sabır derecesidir.”* şeklinde açıklamıştır. SÖ-5(E) ise düşüncelerini şöyle izah etmiştir: *“Kendim iyi bir el yazısı yazamadığım için çocuklara güzel bir şekilde yazmayı öğretemedim. Büyük*

harflerin yazımında çok fazla zorluk çektim. Çözüm olarak biz öğretmenler de becerimizi geliştirici çalışmalar yapmalıyız.”

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin yarıdan fazlasının (%58) okullarda bitişik eğik yazı kullanımını uygun bulmadığı görülmektedir. Sebep olarak, öğrencilerin bitişik eğik yazıda zorlanması, yazılarının bozuk olması, harf hatalarının yapılması ve ayrıca bu yazının öğretiminin de zor olması söylenmektedir. Araştırmadan çıkan sonucun, bu konuda yapılan araştırma sonuçlarıyla paralellik gösterdiği söylenebilir. Ülkemizde bitişik eğik yazı kullanımını 2005 yılında uygulamaya konulmuş, o tarihten sonra da sürekli araştırılan bir konu olmuştur. Bitişik eğik yazının uygunluğuna dair öğretmen görüşlerinden çıkan bu sonuç ciddiye alınması gereken bir durumdur.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin çoğunluğu (% 83), kendisini bitişik eğik yazı konusunda yeterli görmektedir. Yeterliliklerinin sebebini ise ilkokulda öğretmenlerinden öğrenmeleri, üniversitede eğitimini almaları ve mesleki gelişim çerçevesinde kendilerini bu konuda geliştirmeleri şeklinde açıklamaktadırlar. Araştırmadan çıkan bu sonucun bitişik eğik yazı kullanımını ve geleceği açısından olumlu olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, öğrencilerin bitişik eğik yazıya yönelik beceri ve tutumları konusunda kararsız oldukları söylenebilir. Bu durumu, sınıf öğretmenlerinin yarısı (%50) olumlu; diğer yarısı da (%50) olumsuz olarak değerlendirmektedir. Yapılan araştırmalara genel olarak bakıldığında öğrencilerin bitişik eğik yazıdaki becerilerinin olumsuz yönde olduğu

görülmektedir. Öğretmenlerin kendilerini bitişik eğik yazıda yeterli bulmalarına karşın öğrencilerde sıkıntıların yaşanması bu konunun geleceğini tehlikeye sokmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun (% 83), öğrencilere bitişik eğik yazı yazmayı öğretirken sorun yaşadıklarını belirttikleri görülmüştür. Yaşanılan sorunlar, ebeveynlerin konu ile ilgili bilgilerinin az olması, harflerin yazımında hataların yapılması, öğrencilerin bitişik eğik yazı yazarken yorulmaları ve sıkılmaları, düz yazıya geçme isteği, yazılarının eğik olmaması, büyük harflerin öğreniminde zorlanmaları, yazılarının çirkin olması ve ortaokula geçildiğinde bitişik eğik yazının bırakılması şeklinde sıralanabilir.

Araştırma sonuçlarına bakıldığında dikkat çekici noktalardan birisi, öğretmenlerin bitişik eğik yazı kullanımını uygun bulmamalarıdır. Bu durumu, bitişik eğik yazı öğretiminde yaşanan sorunlara bağlamak pek de yanlış olmaz. Bitişik eğik yazı uygulamasının başladığı tarihten bu yana konu ile ilgili sürekli araştırmaların yapılması, bu konudaki sıkıntıların varlığının göstergesidir.

Bitişik eğik yazı uygulaması ile ilgili şu öneriler getirilebilir:

1. Öğrenci beceri ve tutumlarını geliştirmeye yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir.
2. İlkokulda öğrenilmeye başlayan bitişik eğik yazı öğretiminin, süreklilik kazandırılması amacıyla ortaokulda ve hatta lisede de devam ettirilmesi gerekmektedir.
3. Yazının önemi itibari ile bu konu ile ilgili araştırmaların sürekli olarak yapılması gerekmektedir.

4. Öğretmenlerin, öğrencilerin ve hatta velilerin bu konu ile ilgili düşünceleri ciddiye alınarak yaşanan olumsuzluklar giderilmeye çalışılmalıdır.
5. T. C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın, bitişik eğik yazı kullanımını hakkında eğitim çalışanlarından hatta ebeveynlerden dönüt alması ve aldığı bu dönütler neticesinde duruma müdahale etmesi gereklidir.

Makalenin Bilimdeki Yeri

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Makalenin Bilimdeki Özgünlüğü

Bitişik Eğik yazı hakkında hem öğrencilerin hem de velilerin çok değişik kanaatleri vardır. Yazma eğitiminin uzmanları olan öğretmenlerin de görüşleri çok önemlidir. Bu çalışmada ise öğretmenlerle yüz yüze yapılan açık uçlu görüşme formları ile bitişik eğik yazı hakkındaki görüşleri ele alınmıştır. Bu açıdan çalışmanın özgün bir değer taşıdığı düşünülmektedir.

Kaynakça

- Akman, E. ve Aşkın, İ. (2012). Ses temelli cümle yöntemine eleştirel bir bakış. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 32(1). 1-18.
- Aktaş, E. ve Baki, Y. (2014). Türkçe öğretmeni adaylarının bitişik eğik yazı kullanımına ilişkin görüşleri. *International Journal of Languages' Education and Teaching*. 2. 56-80.
- Aktürk, Y. ve Mentiş Taş, A. (2011). İlk okuma-yazma öğretiminde "ses temelli cümle yönteminin uygulanmasına ilişkin öğretmen görüşleri (Şanlıurfa/Viraneşehir örneği). *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*. 2(1). 27-37.
- Akyol, H. (2005). *Türkçe ilk okuma yazma öğretimi*, Ankara: Pegem A Yayıncılık.

- Arıcı, B. (2012). İlköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin, Türkçe ve sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı hakkındaki görüşleri. *Gazi Üniversitesi Türkçe Araştırmaları Akademik Öğrenci Dergisi*. 2(3). 1-15.
- Arslan, D. (2012). İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin yazı öğretimlerinin incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 12(4). 2829-2846.
- Ateş, S. ve Yıldırım, K. (2010).Sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı öğretim uygulamalarına ilişkin görüşleri.*Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 5, 57-71.
- Bayraktar, Ö. (2006). *İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin bitişik eğik yazıda yaptıkları hatalar*.Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*. Ankara.
- Bayraktar, N. (2014).*Dilbilimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Calp, M. (2009). *İlkokuma yazma öğretimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Coşkun, E. ve Coşkun, H. (2009). İlköğretim öğrencileri ile sınıf ve Türkçe öğretmenlerinin bitişik eğik yazı başarı düzeylerinin değerlendirilmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 32(3). 761-776.
- Coşkun, E. ve Coşkun, H. (2014). İlkokul ve ortaokullardaki bitişik eğik yazı uygulamalarına ilişkin öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 11(26). 209-223.
- Çakır, Y. (2012). İlköğretim ikinci kademedeki (6-7. sınıf) öğretmen ve öğrencilerin bitişik eğik yazıya ilişkin görüşleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*. Hatay.
- Demirel, Ö. (2004).*Türkçe ve sınıf öğretmenleri için Türkçe öğretimi*(6.Bs.). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Duran, E. (2011). Bitişik eğik yazı harflerinin yazım şekillerine ilişkin öğretmen görüşleri. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 30(2). 55-69.

- Durukan, E. ve Alver, M. (2008). Ses temelli cümle yönteminin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 1(5). 274-289.
- Erdem, İ., Yılmaz, F. ve Bozkurt, E. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarının bitişik eğik yazıya ilişkin tutumları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 15(1). 1-26.
- Erdoğan, T. (2012). İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin bitişik eğik yazı yazma gelişimlerinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*. 37. 165.
- Güneş, F. (2006). Niçin bitişik el yazı? *MEB Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*. 71, 17-19.
- Güneş, F. (2014). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. Ankara: Pegem Akademi.
- Kadioğlu, H. (2012). Bitişik eğik yazıya ilişkin öğrenci görüşleri. *Akademik Bakış Dergisi*. 31, 1-10.
- Karasar, N. (2013), *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- MEB. (2006). *İlköğretim Türkçe dersi (6, 7, 8. sınıflar) öğretim programı*. Ankara: MEByayımları.
- MEB (2009). *İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı ve kılavuzu (1- 5. sınıflar)*. Ankara: Devlet Kitapları Basımevi.
- MEB. (2011). “*Bitişik Eğik Yazı*” konulu 09.02.2011 sayılı ve 1714 tarihli genelge.
- Memiş, A. D. ve Harmankaya T. (2012). İlköğretim okulu 1.sınıf öğrencilerinin bitişik eğik el yazısı hataları ile görsel algı düzeylerinin incelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi 136 Dergisi*. 19. 136-150.
- Sever, S. (2004). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*(4.Bs.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Susar Kırmızı, F. ve Kasap, D. (2013). İlk okuma yazma öğretimi sürecinde bitişik eğik yazı ve dik temel harflerle yapılan eğitimin öğretmen görüşlerine göre karşılaştırılması.

TurkishStudies- International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic. 8(8). 1167-1186.

Şahin, A. (2012). Bitişik eğik yazı öğretiminde karşılaşılan problemler. *Eğitim ve Bilim Dergisi.* 37(165). 168-179).

Tok, Ş., Tok, T. N. ve Mazı, A. (2008). İlkokuma yazma öğretiminde çözümlene ve ses temelli cümle yöntemlerinin değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi.* 53. 123-144.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.